

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Qualiter in via illuminatiua exercitare se debeat homo.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

quotidie propinquemus, proficiendo in fidei illu-
 stratione, in dono sapientiæ, in summæ & increa-
 tæ veritatis ac diuinorum cognitione. Denique
 quum deus (cuius opulentæ ac munificentie nul-
 lus est finis) sit essentialiter sapiëntia infinita et lux
 supersplendidissima prorsus incircumscripta: cum
 videt animam modo præacto purgatâ, humilitate,
 patientia, mansuetudine, castitate, iusticia,
 cæteris quæ virtutibus moralibus informatâ, ve-
 ritatisque auidam & fonti sapiëntiæ inhiantem, ac
 desuper illustrari affectatam: mox vultum suum
 super eam illuminat, sapiëntiæ radio eam clarifi-
 cat, seipsum ei præ solito clarius gratiosiusque
 dicens, atque incerta et occulta sapiëntiæ suæ ei pro-
 palans: ita ut ea quæ fidei sunt, rationesque credi-
 dorum, & nexum ac ordinem credibilium, sub-
 liter speculetur: ita ut lætabunda ac grata me-
 te decantet: Benedicam dominum qui tribuit mihi
 intellectum. Quod quæ desiderabile sit ac præc-
 rum, fatetur propheta, dicens: Beatus homo qui
 tu erudieris domine, & de lege tua docueris cum
 1. Ioan. 2 Vnde & S. Iohannes apostolus in prima sua epi-
 stola scribit purgatis huiusmodi fidelibus, Vultus
 eius docet vos de omnibus.

Qualiter in via illuminatiua exercitatus
 debeat homo.

Art. IX.

Iaco. 4

I quis vestrum indiget sapientia postulet a deo, qui dat omnibus affluenter: & dabitur ei. Postulet autem in seipso de nihil hæsitans. Doctrina philoso-
 phi est, quod actus actiuorum sine in-
 patiente disposito: & item quod un-
 cuique competat agere secundum modum suæ na-
 turæ

turæ atq; potentia. Rursus q; sicut se habet visus
 vespertilionis ad lumen solis: sic intellectus hu- **Phūs**
 manus ad intuitum diuinorum, videlicet imma-
 terialium substantiarum, & maxime supersim-
 plicissimi & prorsus incomprehensibilis dei. Hinc
 & sacra scriptura ab immoderato, incauto, &
 præsumptuoso diuinorum scrutinio atq; intuitu
 nos coerctet per Salomonem dicens: Sicut qui mel **Prouer. 25**
 comedit multum, non est ei bonum: sic qui pscru-
 tator est maiestatis, opprimetur a gloria. Et in Ec- **Eccle. 3.**
 clesiastico quoq; legitur: Altiora te ne quæsieris:
 & fortiora te ne scrutatus fueris: sed quæ præcep-
 tit tibi deus, illa cogita semper. Veruntamen est
 quædam diuinorum perscrutatio studiosa, mode-
 rata, humilis, atque auxilio gratiæ Dei innitens:
 quæ laudabilis est. De qua ait vir sanctus, Mi-
 rabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea an. Et **Psal. 113.**
 denuo, Da mihi intellectum, & scrutabor leg. Et
 iterum, Beati qui scrutatur testimonia eius. Itaq;
 sicut teste scriptura, dulce lumē et delectabile est **Eccle. 23**
 oculis videre solē: nihilominus figenti oculū im-
 moderate in solem visus obtundit, reuerberatur
 ac læditur. Sic dulcis est veritas summa, et iucun-
 dum contemplari æternum totius luminis fon-
 tem: veruntamen immoderate, intimorate, irre-
 uerenter contemplari, scrutari, penetrare præ-
 sumens, grauius excæcatur, deijcitur, vulnera-
 tur. Sic itaque contemplari conemur, vt a ve-
 ritate scripturæ, a doctrina ecclesię nullatenus di-
 scedamus. Quod non obseruantes hæresiarchæ
 prauissimi, errauerunt, et alios in errorē miserūt.
 Hinc iuxta præhabita exercitium viæ illumina-
 tiuæ pcedere debet exercitatio purgatiuæ: atq;
 ut illustrissimus pater ac doctor noster Iohannes

D. DIONY. CARTHV.

Cassianus testatur, actualis & ethica seu moralis scientia quæ circa passionum refrenationem versatur, theoreticam (.i. sapientialem diuinorum contemplationem) debet præire. Volens ergo in via illuminatiua se exercere, ab humilitate incipiat: ita vt de proprijs viribus, de naturali ingenio, de acquisita scientia non presumat: sed in domino sit spes eius & eius subsidio innitatur: quod

Esa. 56

admodum per Esaiam edocetur: Quis ambulat in tenebris, & non est lumen ei; Speret in nomine domini, & innitatur super deum suum. Deinde ab exterioribus abstrahat mentem suam & eam recolligat, eius dispersiones ac euagationes acci-

Diony.

ciendo. Sicq; iuxta diuini Dionysij documentum secõuertat ad radium, supernam illustrationem optando, & pro ea orando, seq; ad dei considerationem aut contemplationem pro viribus operando. Et tunc deus sublimis, qui sapientia dominus est, & princeps totius illuminationis, videns intelligentiam hominis fidelem ac pium eius conatibus manum applicabit ac porriget adiutricem, mentem per donum sapientiæ illustrando, prout Esaias

Esa. 58

affert. Requiem dabit tibi dominus, & implebit splendoribus animam tuam. Ipse enim est sol sapientiæ ac intelligentiæ: quo in anima splendente ac radiante, omnia mox clarescunt, venustantur, tranquillantur, & exhilarantur in ea. Sicq; creatoris sui maiestatem immensam, puritatem infinitam, sapientiam, omnipotentiam, atq; beatitudinem, perfectionem & eminentiam prorsus interminabilem incipit inquiri ac vehementissime admirari, iucunde contem- cere, feruenter diligere, eiq; intime congaudere, & in ea ad horam quiescere.